

70 kr. — Takisto bode ustreženo marsikateremu društveniku, ako mu naznamo, da se „Vodnikove pesmi“ še vedno dobivajo v zalogi „Matice Slovenske“. Cena posamičnim iztiskom je 50 kr.

»Popotnikov koledar za slovenske učitelje, 1891.« Že večkrat smo imeli podobno slovensko občinstvo opozarjati na ta izvrstno in trindoljubivo sestavljeni in urejeni koledar ali bolje šematzem slovenskega učiteljstva, ki je tudi za tekoče leto iznova v mnogih ozirih popravljen in spopoljen prišel na svetlo. Šematzem obseza poleg raznovrstnega koledarskega drobiža statistički pregled in imenik in poslovni red zvezne slovenskih učiteljskih društev, dalje spisek najvažnejših periodičnih in uradnih opravkov šolskih vodstev in krajinah šolskih svetov, šolske praznike, imenik važnejših člankov, ki so bili zadnjih deset let natisnjeni v »Popotniku« (sestavil ga je g. Fr. Kochek), popis vseh šolskih oblastev t. j. imenik naučnega ministerstva, vseh deželnih, okrajskih in krajinah šolskih svetov po slovenskih deželah ter končno popis in imenik vseh učiteljišč in ljudskih šol po Kranjskem in po slovenskem delu Štajerskega, Koroskega in Kranjskega. Pri vsaki šoli je natančno popisano vse učno obje, leta kdaj se je ustanovila šola, število razredov, učencev in učenk v vsakdanji in v ponavljalni šoli, kakor tudi število otrók, ki bi bili sploh dolžni hoditi v šolo. Povsod je pridejana tudi opazka, ali ima dotedna šola tudi vrt ali drevesnico in v kateri plačilni razred je uvrščena učiteljska služba. Sploh se vidi iz vse knjižice, da se je nje urednik gosp. nadučitelj M. J. Nerat v Mariboru (Reiserstrasse 8) pošteno potrudil, da bi ustregel vsem raznovrstnim zahtevam, katere stavi slovensko učiteljstvo do take knjižice. Mi bi pa želeli, da bi gosp. Nerata ne podpiralo le učiteljstvo, ampak da bi si ta koledar omislil vsakdo, ki ima z ljudskim šolstvom našim kakopravka, zakaj v osebnih stvarjih mu bode mnogokrat zanesljiv kažipot. Cena njegova je primerna. V platno vezan stoji po 1 gld. 20 kr., z zlato obrezo po 1 gld. 35 kr., v usnje vezan z zlato obrezo in zaklopnicu 1 gld. 50 kr. (po pošti 5 kr. več). Dobiva se pri gosp. uredniku Neratu v Mariboru.

»Božič pridnim otrokom.« Slovenski mladini poklonil Alojzij Vakaj. Leto prvo. Cena s poštnino vred 15 kr. Maribor 1890. — Ta drobna knjižica obseza na 48 stranah pet kratkih poveščij, izmed katerih so bile nekatere že priobčene v „Vrtci“ in „Slov. Gospodarji“. Žal, da o nji ne moremo poročati toliko ugodno, kakor bi želeli sami; zakaj knjižica kar mrgoli stilističnih in tiskovnih napak, poleg tega pogrešamo do cela ónega preprostega in lahkega pripovedovanja, katero mora dičiti spise za mladino. Kakó naj umeje dete stavke, kakor: „Čista duša je zmaga malikovanja in nejevere — ter posebno zaupanje v presveti zakrament altarja“ (str. 20.). — Dalje: „Le enkrat mi pride v misel — preteklost — polno sreče, dušnega miru in bogato — dobre otroške vere“ (str. 21.). — „Slednjič dobil sem od pregledavanja orožja in oblačil tujih narodov veselje do potovanja“ (str. 28.). — „Smatrali so me le za dohodninski izvir, da se z menoj prav bogato — okoristijo“ (str. 34.). — „Oh bil sem v dvoumjuji“ (str. 34.). — „Kadar je bila nadaljevala naša družba drugi dan svojo vožnjo, slišali smo zvona ljube glasove od koder so došli prijazni glasovi“ (str. 41.). — Neizrecno slabí so stavki, kakor: „Mati naju slečejo iz plaščev in se ž njimi vsedeva za mizo“ (str. 22.); . . . „ker domišljija moja je bila pripravna se pečati s tujimi narodi“ (str. 22.); . . . „kako sta blažena Marija in Jožef v Betlehem potovala ter tamkaj bil Ježušček v štalici (sic!) rojen in v jaslice položen, a zraven sta bila oslek in volek“ (str. 23.). — „Kadar je bila zima prve svoje kosmiče po pustej zemlji raztresla, sem vprašal pismeno starše, bi-li v Božiču zopet domov potoval, so oče sklenili, naj rajši ostanem v Berolinu pri teti“ (str. 28.). — Na strani 31. čitamo stilistički něstvor . . . ni mi bilo možno tega dariti storiti; na str. 33. . . . „prevzamem zopet svoje učenje“; na str. 36. . . . „ne najde

prilike celi praznik — praznovati⁴; na isti strani: . . . „pri tem mislite na lučice, ki so se negdaj od naših starišev za nas v veselje užigale⁵; na str. 37. . . . „Bil je od faranov, kakor oče češčen⁶; na str. 38. . . . „Tu in tam se vidi luč okrožena množice ljudi, ki se bližajo . . .⁷; na str. 39. . . . „Sv. maše v raznih cerkvah so nam storile skoraj celo noč živo⁸; na str. 41. . . . „in storim najboljše skele⁹; na str. 43. . . . „Moj vstop je pretrgal ta mični prizor¹⁰; na str. 43. . . . „In takoj zaori od nježnih otroških glasov lepo prednašano petje.¹¹

Dovolj! In kaj takega se celo hvali, izrecno hvali pri nas! Izpisati bi morali vso knjigo, ako bi hoteli navesti obile napake. Vendar si ne moremo kaj, da ne bi izpisali še stavka na strani 11. Pisatelj ondu pripoveduje o déklici, potujoči z bolnim očetom po snežni cesti. Hipoma se zgrudi oče na tla, kri se mu vlijе, déklica pa poklekne poleg očeta in molí: „O Jezus, moje usmiljenje! Tolikokrat si mi vže pomagal, pomagaj mi še danes. Molila budem za paganske otročice in ti nosila denarjev za-njé.“ Tak ſo ni mislila in ni mogla moliti déklica poleg umirajočega očeta, saj v tem hipu izvestno ni mislila na — paganske otročice! Vse to je skrajno pretirano! — Mimogredé omenjamo, da se nam zdi francoski vzklid na str. 32. „C'est curieux“ popolnoma odveč (sicer se pa to tudi ne pravi „bodite srčni“, kakor preлага pisatelj, nego „to je čudno“); takisto nepotrebni so latinski stavki, in ako se že navajajo, dodaj se jim vsaj točen prevod. Sploh mislimo, da so posamični stavki v tej knjižici neumevni, in to je nje najhujša hiba! Otrok mora zlahka razumeti sam, kar bere; sicer mu povest ne koristi nič, nego le dolgočasi ga, in bodisi še takó lepa, še toli poučna! Od nas pa tudi ne more zahtevati nihče, da bi stali za čitajočim otrokom in mu na vsaki strani razlagali nejasne stavke, nego dolžnost pisateljeva je, da piše točno, da piše preprosto in končno tudi, da piše pravilno. Kakor v premnogih spisih za mladino, pogrešamo tudi v tej knjižici teh svojstev, in zategadelj ne bode do cela dosegla namena svojega. — Upajmo, da se bode g. pisatelj oziral na ta splošna pravila, ako kdaj izdá drugo knjižico takih povestij. —

Obča biblijografija. Obča knjigarska zaveza je poverila knjigarno delniške tiskarne v Zagrebu, da za občo bibliografijo dobiva vse knjige in časopise, kar jih izhaja v hrvaškem, srbskem, slovenskem in bolgarskem jeziku. Ta biblijografija se priobčuje vsak teden v knjigarskem glasilu, in takó se precej zvé v književnih krogih, kaj je izšlo novega in v katerem jeziku. Naprošeni so torej vsi založniki in pisatelji, da vsakega dotiskanega dela svojega pošljejo po jeden iztis z naznačeno ceno knjigarni delničarske tiskarne, katera ga bode plačala ali pa vrnila, ko ga oglaši. Časopisov se pošljaj samó prva številka.

»Brivec« se imenuje nov šaljiv list, ki je začel letos izhajati v Dolenčevi tiskarni v Trstu vsako drugo in zadnjo soboto meseca. Cena mu je 1 gld. 80 kr. za vse leto.

Nova tiskarna. Gospod *Dragotin Hribar*, večletni vodja »Národne Tiskarne«, odprl je v Celji novo društveno tiskarno, katero priporočamo zlasti štajerskim Slovencem.

Slovenske učne knjige za ljudske, obrtne in srednje šole. V poslednjem zasedanji deželnega zbora kranjskega je poročal deželni odbor (poročalec dr. *Vošnjak*) o tem vprašanju, ki je toli važno za razvoj slovenskega šolstva in nasvetoval, da se iz deželnega zaklada podpira izдавanje šolskih knjig, katere so še potrebne za slovenske ljudske, obrtne in srednje šole. Deželnega odbora poročilo navaja, da se je deželni zbor že večkrat bavil z vprašanjem o slovenskih učnih knjigah. Bodí to poročilo navedeno v poglavinih točkah.

Ko se je z ministerskim ukazom leta 1871. uvedel slovenski jezik kot učni jezik za nekatere učne predmete na nižjih razredih gimnazij v Ljubljani, Novem Mestu in v